

Riczu Zoltán

„Törvényes” rablás 1944-ben¹

A magyarországi zsidóság sorsa az ország német megszállásával (1944. március 19.) megpecsételődött. Sorra jelentek meg az egyént és a közösséget egyaránt korlátozó, megalázó rendeletek. A végleges megsemmisítés előtt azonban a gazdasági életből szorították ki és vagyonuktól fosztották meg őket. A földbirtokokat már 1939-ban elvették (átengedett birtokoknak nevezték azokat). 1944-ben maradék mezőgazdasági érdekeltségeiket, földbérleteiket szüntették meg, s a birtokok élére zárgondnokokat neveztek ki, lehetőleg az új tulajdonost. Nyíregyházán utolsó teheneiket (39) is elvették, ebből 31-et átadtak a Közjóléti Szövetkezetnek tenyésztésre, a többit pedig levágták. A fakészleteket zárolták, a tulajdonosok felajánlhatták az ONCSA építkezéseihez.²

Bevonták az ipari, erdei és bányavasutak működtetésére kiadott engedélyeket. Nyíradonyban volt ilyen vasút — a homokbányához vezetett, és Kisvárdán a Faipari Rt tulajdonában lévőt adták át új tulajdonosnak. Ők azonban az alispán jelentése szerint „szakértelem nélkül” működtették és még arra is volt példa, hogy felszedték a síneket és eladták az anyagokat.³

Május 5-én visszavonták a gyógyszerári engedélyeket. Budapesten 45, vidéken 145 patikát adtak át az új tulajdonosok kezébe. Szabolcs megyében a következők tulajdonjoga változott meg.⁴ Megváltó patika, Buj; Fehér Kígyó patika, Balkány; Magyar Korona patika, Dombrád; Csillag patika, Kisvárd; Isteni Gondviselés patika, Nyírbogdány; II. Rákóczi Ferenc patika, Nyíregyháza; Isteni Gondviselés patika, Rakamaz.

Zárolták az egészségügyi felszereléseket, orvosi műszereket, gyógyászati segédeszközöket és a gyógyszerkészletet. Dr. Ádám Imre orvos már május 19-én

1. Részlet a holocaust megyei történetét feldolgozó tanulmányból.

2. Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Levéltára (a továbbiakban SzSzBML) IV. B. 411. Szabolcs vármegye alispánjának iratai 1870—1944. (a továbbiakban IV. B. 411.) 11701/1944. aktaszám (a továbbiakban a. sz.) 9489/1944. a. sz., 11156/1944. a. sz.; SzSzBML. V. B. 186. Nyíregyháza r. t. megyei város polgármesterének iratai 1872—1944. (a továbbiakban V. B. 186.) 1663/1944. a. sz. 15505/1944. iratszám (a továbbiakban i. sz.), 700/1944. a. sz. 19348/1944. i. sz.

3. SzSzBML. V. B. 186.592/1944. a. sz. 23824/1944. i. sz., 24324/1944. i. sz., SzSzBML. IV. 411. 20607/1944. a. sz., 21203/1944. a. sz.

4. Nyírvidék, 1944. május 5. 3. o.

rendelőt igényelt valamelyik zsidó orvoséból — négyet jelölt meg, melyek közül bármelyik megfelelt számára.⁵

Április 22-én rendelte el Nyíregyházi Pál polgármester az üzletek lezárását. Amennyiben nyitva kellett tartani a boltokat, mert azok fontossága megkívánta (kocsmá, kifőzde, vendéglő), vezetőt neveztek ki élükre, akiket a Kereskedelmi és Ipar-Kamara meghallgatott, hogy meggyőződjön szakértelmükről. A romlandó árut a Fogyasztási Szövetkezetnek, a Hangya Szövetkezetnek vagy a helyi kereskedőknek adták át. Azért az áruért fizetni kellett, a pénzt a zsidó kereskedők zárolt folyószámláira utalták át. Kisvárdán 38 kereskedő textil vásárlási könyvét vonták be és 40 üzletet zártak le.⁶ Ezekben az üzletekben leltárt készítettek az árukészletről, a leltározók 6–10 pengőt kaptak ezért a munkáért. Nem lehetett egyszerű vagy zökkenőmentes az eljárás, mert az alispán a Pénzügyigazgatóság képviselőjének jelenlétét is kérte.⁷

Már szinte csak lakásuk, azok berendezése és személyes tárgyaik maradtak meg, de nem sokáig. Április 14-én megkezdődött a megye falvaiban, kisebb városaiban élő zsidók gettóba „tömörítése”. A városokban ez 24-én következett be. (A „zsidótlanítás” szempontjából a I-es zónába tartozott a megye, minthogy ez a zóna Kárpátalját és Északkelet-Magyarországot fedte le. A „műveletet” a VIII. — kassai csendőrkörlet parancsnoksága irányította. Braham 1988. I. köt. 424. 433.) Az „akció” a következőképpen zajlott le. A hitközségek már korábban elkészítették a zsidó lakosság névjegyzékét. Elkészült egy utcajegyzék, mely tartalmazta a házszámot, a zsidó lakók és bérlők nevét. Ez után szektorokra osztották a várost és ezek szerint haladva kezdték a „begyűjtést”. A „bizottságok” („két... tisztviselő és két közbiztonsági közeg”) lakásjegyzékkel a kezükben járták az utcákat és átkutatták a házakat (minden házat át kellett kutatni). Ahol zsidó családot találtak, ott felszólították őket arra, hogy értéktárgyaikat adják át. Következő módon csoportosították ezeket: 1. értékek (pénz, ezüst, arany, ékszerek, drágakövek, betétkönyvek, részvények, egyéb értéktárgyak, írógép, fényképezőgép, óra, gramofon), 2. honvédségi anyagok (sítalp, sícipő, kerékpár, látcső, esetleg fegyver), 3. egyéb értékek (értékes textil anyagok, végváznak, szövetek, márkás festmények, nagy értéket képviselő szőnyegek). A festmények értékelését Kiss Lajos múzeumigazgató végezte el. A rádiókat már korábban le kellett adni, ám ha valaki elmulasztotta, most lefoglalták azt is. Ezek után „alapos házkutatást foganatosítottak... a legnagyobb eréllyel”, majd személyi motozást tartottak, „amennyiben alapos gyanú alapján, ha erre szükség volna, a nő nemi szerveit is meg kell vizsgáltatni, erre a célra szülésznő vagy orvos vehető igénybe”. Felszólították őket arra, hogy „mondják be”, ha értéktárgyat átadtak más személynek megőrzésre, mert ha „a későbbi nyomozás során ilyen cselekmény kitudódik, annak súlyos következménye lehet”. (Március 22-e után minden adás-vételt érvénytelennek nyilvánítottak. Braham, 1988. I. köt. 404.) Végül értéktárgyak szerint négy

5. SzSzBML. IV. B. 411. 15009/1944. a. sz., SzSzBML. V. B. 186.700/1944. a. sz., 21890/1944. i. sz., 15194/1944. i. sz.

6. Nyírvidék, 1944. április 24. 6. o.; SzSzBML. IV. B. 411. 14080/1944. a. sz., SzSzBML. V. B. 347. Kisvárdai nagyközség iratai (a továbbiakban V.B. 347.) 9110/1944. a. sz., 20670/1944. a. sz.

7. SzSzBML. V. B. 186.700/1944. a. sz., 21414/1944. i. sz., SzSzBML. IV. B. 411. 16232/1944. a. sz.

példányos jegyzőkönyvet vettek fel, aláírta a „bizottság” minden tagja és a zsidó családfő. Egy példányt kapott a „közbiztonsági közeg”, egyet a zsidó családfő, kettőt pedig a városi hivatal. Az értékeket be kellett csomagolni, a nagyobbakat zsákba vagy lepedőbe, a kisebbeket borítékba, végül pecsét került rá. Ezeket a „tisztogatás központjában székelő Nemzeti Bank fiókjához tartoznak beszállítani”. Az élő állatokat, romlandó anyagokat „a városi hatóságok és községi előljáráóságok vegyék át” — rendelték el. Amint lezajlott ez a kínos és megalázó eljárás, lepecsételték a lakás ajtaját és „elkísérték” a zsidó embereket a gettóba.⁸

Az elkobzott értékekről a nyíregyházi és a kisvárdai jegyzékek maradtak fenn. Ezekből látható, hogy mekkora vagyont vettek el a közösség tagjaitól. (1–2–3-as számú dokumentum.) A lepecsételt lakások és az ott maradt értékek sorsát a későbbiekben kívánta „rendezni” az állam. A folyamatot vizsgálva áttekinthetjük, hogy milyen módszeresen, alaposan, tervszerűen fosztották meg zsidó polgártársainkat vagyonuktól és végül életüktől. Mindez tragédia volt a magyarországi zsidó közösség és egyúttal a magyar állam számára. Ma pedig arra figyelmeztet, akadályozzuk meg, hogy soha többé ez ne fordulhasson elő egyetlen népcsoporttal sem, mert politikai rendszerváltástól, hatalomváltástól függően bárki „zsidóvá” válhat.

Irodalom

Braham 1988: Randolph L. Braham: A magyar Holocaust. Bp., 1988.

Dokumentumok

1. sz.

110/1944.

Méltóságos

Csánky Dénes m. kir. kormánybiztos úrnak

az O. M. Szépművészeti Múzeum főigazgatójának

Budapest

Május 30-án kézbesített azon megbízó levélre, mely kötelességemmé teszi a zsidók zár alá vett műtárgyainak megvizsgálását, a következőkben válaszolok:

Május 31-én felkerestem dr. Szulimán János pénzügyigazgató urat hivatalos helyiségében s megmutatván neki megbízó leveletem, tudomásomra hozta

1. Nyíregyháza területéről a zsidó lakásokból a képeket és szőnyegeket a zsidók gettóba szállításakor összehordták különböző hivatalos épületekbe, melyek itt helyben átnézhetők. Hol található meg, június 1-jén fogja közölni.

2. Szabolcs vármegye többi községeiben most végzik a leltározást a pénzügyőrök, akik figyelmeztetve vannak, hogyha értékes tárgyakat, képeket, szob-

8. SzSzBML V. B. 186.700/1944. a. sz., az alispán 1944. április 13-i rendelete, 1218/1944. i. sz.

rokat, iparművészeti tárgyakat találnak nagyobb számmal, azonnal jelentsék, hogy kiszállhassak a helyszínre megvizsgálás céljából. Kevesebb számban levő tárgyakat pedig behozzák Nyíregyházára s ezek átnézésére azonnal értesítenek.

Június 1-jén Pénzügyigazgató úr közölte velem, hogy jelenleg a városházán működő Hudra Elemér pénzügyi felügyelőt keressem fel, aki nemcsak a szóban levő tárgyak helyét fogja tudtomra adni, de úgy az állam, mint a város részéről két-két tisztviselőt is kirendel mellém. Ezek után a városházára mentem, ahol megtudtam, hogy az ott dolgozó tisztviselők rendkívüli elfoglaltsága miatt június 2-án, pénteken du. volna a legalkalmasabb a kérdéses tárgyakat megnézni.

A mondott időben elmentünk a már említett tisztviselőkkel a kereskedelmi iskola tornatermébe, hol lepecsételve tartják a képeket, szőnyegeket stb.

Harminchárom éve működöm a Szabolcsvármegyei Múzeumnál és gyűjtő területünk majd minden községében megfordultam több ízben is, de értékes, időtálló műtárgyakat sehol sem találtam. Így most sem volt nagy reményem, hogy nagyobb tömeg és értékesebb anyag kerüljön ki az összehordott tárgyakból. A vizsgálat eddigi tapasztalatomat nem változtatta meg, mert egyetlen kép sem volt olyan, mely az ország első közgyűjteményeiben helyet foglalhatna. Még talán Nagy Zsigmond: Napkeleti bölcsek c. Benczúr-iskola értelmében (1901) festett nagy képe említhető meg, az is három szakállas zsidót ábrázol.

Találtam jobb nevű festők munkáit, mint Iványi Grünwald Béla 5 drb, Szüle Péter 3 drb, Komáromi Kacz Endre 3 drb, Pécsi Pilch Dezső 3 drb, Peske Géza 2 drb, Kukán Géza 2 drb, Olgyay Ferenc 2 drb, Pentelei Molnár János, Pállik Béla, Pörge Gergely, Hubay Andor, Jámbor Lajos, Zemplényi Tivadar, Deák Ébner Lajos, Edvi Illés Aladár és Nádler Róbert 1-1 drb képeit. Ezek kiválasztásánál egyedül azt néztem, hogy ismert nevű festők. Érték szerint egyet sem vettem volna ki, mert e festők itteni munkái a nagy közönség részére készültek, helyesebben a műkereskedelem részére festett és azáltal árult kemény, gyenge, legtöbbször rossz képek. Budapesti aukciókon nem voltam, de ha ott a nagy közönség (ami egyenlő a laikus közönséggel) ízlése az irányadó, az esetben az elsorolt festők művei felszállítandók.

Tömegszámra gyártott műkereskedési képek vannak a következő festőktől: Márk Lajos 2 drb, Benyovszky István 2 drb, Kézdi Kovács László, Náray Aurél, Béli Vörös Ernő, Borberek Kovács Zoltán 1-1 drb.

Körülbelül 200 drb kép közül 23 festőnek 37 drb képét válogattam ki. A legtöbb nem datált kép.

A figyelembe nem vett silány képeket leltározzam-e? Nem tudom mi lesz a kiselejtezett képekkel, keretekkel? Kár lenne feltűzelní. A ráfestett képért természetesen nem, de a vászon igen jó és ez ma drága pénzért sem kapható. Csakis festőknek volna célszerű eladni akik biztosan átfestik. Helyben is vannak aktív festők. A keretek között kevés az értékes, többnyire blondel keretek (olcsó fajták) és ízléstelenek.

A szőnyegekhez nem sokat értek. Nagyjából tudom, hogy az eredeti perzsa szőnyeg plombázott, nem rikitó színű stb. Itt azonban sok hamisított vagy házilag csomózott, illetve magyar perzsa, amelyekért nem vállalhatok felelőséget.

A falvak zsidó lakásainak leltározása most van folyamatban, amint kapom az értesítést, azonnal kiszállok a jelzett helyre, a behozottakat pedig helyben nézem át. Az eredményről azonnal referálok.

Kormánybiztos úr megbízó leveléhez mellékeltem külön kis, barna cédulán kéri, hogy azonnal jelentsem a Szabolcsvármegye területén levő, zsidó tulajdont alkotó kastélyok, kúriák lajstromát és hogy üresen áll-e vagy a katonaság tartja megszállva? Vármegyénknél erre nézve jelenleg nem tudnak felvilágosítást adni, csak ha a főszolgabírók idevonatkozó jelentéseiket beküldik.

Nyíregyháza, 1944. június 2-án.*

Kiss Lajos

múzeumigazgató

* OL. K szekció, 643—1944—45

A nyíregyházi zsidók zár alá vett ingóságai között talált említésre méltó képek jegyzéke:

1. Kukán Géza: Bányász
2. Márk Lajos: Olvasó nő
3. Kukán Géza: Haldokló bányász
4. Pécsi Pilch Dezső: Nő a kertben
5. Iványi Grünwald Béla: Tanya
6. Márk Lajos: Akt
7. Szüle Péter: Álló nő
8. Kézdi Kovács László: Ősz
9. Benyovszky István: Tanya lóval
10. Szüle Péter: Ábrándozó
11. Borberek Kovács Zoltán: Egri piac (pasztell)
12. Komáromi Kacz Endre: Zongorázó kislány
13. Náray Aurél: Ülő nő
14. Nagy Zsigmond: Napkeleti bölcsek (1901)
15. Iványi Grünwald Béla: Cigánysoron
16. Béli Vörös Ernő: Uzsonnázás
17. Benyovszky István: Megvadult lovak a vásáron
18. Pállik Béla: Ló (1875)
19. Komáromi Kacz Endre: Csurgónál
20. Pörge Gergely: Tanya
21. Szüle Péter: Nő korsóval
22. Olgyay Ferene: Tehenek vízben
23. Hubay Andor: Tájkép hiddal
24. Iványi Grünwald Béla: Akt (pasztell)
25. Pentelei Molnár János: Csendélet
26. Peske Géza: Szöllőt evő gyerek

27. Iványi Grünwald Béla: Cigányok a sátor előtt

28. Pécsi Pilch Dezső: Virágcsendélet

29. Olgyay Ferenc: Tehenek a vízben

30. Jámbor Lajos: Mosónő

31. Peske Géza: Csizmahúzás

32. Zemplényi Tivadar: Utcarészlet

33. Pécsi Pilch Dezső: Városrész

34. Deák Ébner Lajos: Nő búzatábla mellett

35. Edvi Illés Aladár: Borjúfej

36. Nádler Róbert: Faluvége

Elhelyezve a nyíregyházi Széchenyi kereskedelmi iskola tornatermében.

37. Komáromi Kacz Endre: Csendélet (Nyírpazony) Elhelyezve a pénzügyi igazgatóság épületében.

2. sz.

K I M U T A T Á S

A Kisvárdai községben tartott tisztogatás alkalmával őrizetbe vett zsidó ingóságokról (arany tárgyak)

1. Özv. Goldstein Elekné	2 db tört arany
1 db fehérköves arany gyűrű	1 db arany inggomb
1 db sima aranygyűrű	1 db miniatűr arany erszény
2. Glück Antalné	1 db arany bross tű
1 db sima arany gyűrű	4. Róth Albert
2 db arany fülbevaló	2 db arany köves gyűrű
1 db arany gyűrű egy kövel	5. Schwartz Mór
3. Stark Dezső	1 db arany karikagyűrű
1 db arany Doxa zsebóra	6. Rósenfeled Zoltán
1 db női arany gyűrű fehér kövel	1 db női karóra arany karkötővel
2 db arany karikagyűrű	1 pár arany foglalatú mandzsettagomb
1 db női arany gyűrű fehér fekete kövel	1 pár arany fülbevaló piros kövel
2 db arany pecsétgyűrű	1 db 16 cm hosszú arany karkötő
2 db arany fülbevaló kék kövel	1 db arany karikagyűrű
1 db arany gyűrű fehér kövel	1 db arany női köves gyűrű
1 db 18 cm hosszú arany lánc	1 db 38 cm hosszú aranyozott lánc
1 db 24 cm-s arany lánc	1 db hosszú lapos női karkötő
1 db 50 cm-s hosszú arany lánc medállal	7. Moskovits József
	2 db arany karikagyűrű – egy törött

8. Klein Ernőné
 1 db arany pecsétgyűrű kő nélkül
 1 db arany pecsétgyűrű
 1 db arany pecsétgyűrű KM
 2 db arany karikagyűrű
 45 cm hosszú aranny óralánc
 18 cm hosszú arany karkötő
 1 db arany medál
 5 db tört arany
9. Feldman Simon
 1 db arany pecsétgyűrű
 1 db nő arany pecsétgyűrű – törött
 1 db karikagyűrű
 1 pár női arany fülbevaló kék kövel
 1 pár arany fülbevaló egyikbe
 kő nincs
 1 db női karóra
 1 db női hosszú lánc
10. Mandel Benjamin
 2 drb arany karikagyűrű
 2 drb pecsétgyűrű aranyból
 2 drb arany kövesgyűrű kő nélkül
 – egyik törött
 2 drb arany karkötő 1 sima,
 egy mintás
 1 drb arany nyaklánc medállal
 1 drb arany nyaklánc
11. Rósenbaum Miklós
 2 drb arany karikagyűrű
12. Szél Izidórné
 1 drb arany karikagyűrű
 1 drb arany pecsétgyűrű – törött
13. özv. Schwartz Menyhértne
 1 drb arany óra karkötővel
 1 drb 86 cm arany lánc
 1 drb női arany karikagyűrű
 1 drb női gyűrű fehér kövel
14. Szilágyi Lajos
 1 drb arany óra
- 1 drb női arany óra
 1 drb 28 cm-es arany lánc
 51 cm-es arany lánc
 1 drb női arany karkötő
 1 drb női gyermek pecsétgyűrű
 4 drb arany karikagyűrű
 25 gm törmelék arany
15. Özv. Rósenwasser Sándorné
 1 drb arany gyűrű
16. Kleih Béla
 1 drb arany jegygyűrű
 2 drb arany fülbevaló
 1 drb arany lánc
 1 drb arany pecsétgyűrű
17. Dr. Katona Sándor
 1 drb férfi aranyóra láncsal
 1 drb női aranyóra láncsal
 1 drb női arany karóra (hiányos)
 1 drb női aranyóra tok
 1 hatszögletes női arany karóra
 1 drb arany karikagyűrű
 1 drb arany karikagyűrű
 2 drb arany karikagyűrű
 2 drb arany kövesgyűrű
 1 drb tört arany
 1 drb dublé arany foglalatú szem-
 üveg
18. Eimer Jenőné
 1 drb platina köves melltű
 24 drb arany karikagyűrű
 3 drb arany pecsétgyűrű
 3 drb arany kövesgyűrű
 4 drb arany fülbevaló
 1 pár köves arany fülbevaló
 2 drb arany nyaklánc
 1 drb aranyóra 50 cm-es láncsal
 3 drb arany karkötő (1 fémjel
 nélkül)
 3 drb arany női karóra

1 drb óratok arany

1 drb női szív alakú medália

1 db arany csíptetőlánc

2 db törtarany

522. Özv. Molnár Rezsóné

1 db arany női gyűrű 11 brilliáns
kövel

1 pár arany fülbevaló kövekkel

1 pár arany fülbevaló üveg kövel

1 db arany karikagyűrű

1 pár arany kezelógomb

2 db arany négyszögletes függelék

1 db aranyszív

1 db arany fényképkeret

1 db arany nyaklánc hibás

1 db nyaklánc aranyozott

1 db karkötő aranyozott, lakattal

523. Rostás Ignác

4 db arany karikagyűrű

1 pár pirosköves gyermek fülbevaló

524. Fischer József

3 db karikagyűrű

1 db férfi pecsétgyűrű

1 db köves női gyűrű

1 pár függő kövel

525. Gazdátlan tárgyak:

1 db arany gyűrű

1 db fülbevaló törött

1 db lánc csüngő

1 db órafül

2 db törtarany

1 db szemüvegszár

1 db aranyozott óralánc

1 db aranyozott képkeret

526. Dr. Szőke János

1 db kétágú tisztilánc két csüngővel

527. Özv. Fischer Béláné

2 db arany kendőtű egyik kövel

528. Dögei értékek:

1 db arany karikagyűrű

1 db arany női gyűrű

1 pár fehérköves arany fülbevaló

1 db nyaklánc függelékkal

529. Komoró község

2 db arany karikagyűrű

1 db női arany zsebóra

1 db női karóra arany karkötővel

1 db női pecsétgyűrű

1 pár arany fülbevaló kövel

1 db fülbevaló piros kövel

1 db női gyűrű

1 db négytagú fogkorona

1 db 42 cm hosszú férfi óralánc

1 db 38 cm hosszú férfi óralánc

1 db 105 cm hosszú szakadt női óralánc

1 db 55 cm amerikai arany óralánc csüngővel

530. Szabolcsveresmartiak:

1 db arany női karóra

2 db férfi pecsétgyűrű

1 db férfi pecsétgyűrű fekete kövel

2 db női pecsétgyűrű

4 db karikagyűrű

1 db arany gyűrű

2 db női gyűrű

3 db női fülbevaló egyik törött

1 db női gyűrű zöld kövel

1 db fülbevaló

1 db arany melltű

1 pár fülbevaló korál kövel

1 pár lencse fülbevaló

1 db kék köves fülbevaló

1 db 18 cm karlánc

1 db 50 cm női nyaklánc függővel

531. Fényeslitke község:

- 1 db férfi arany óra F. H. monogrammal
- 1 db férfi aranyóra K. S. monogrammal és 26 cm aranylánccal
- 1 db karkötő óra arany lánccal
- 1 db női karkötő óra arany lánccal
- 1 db női karóra hosszúkás arany lánccal
- 1 db vastag aranylánc 26 cm hosszú
- 1 db óralánc 42 cm hosszú
- 1 db 56 cm hosszú női nyakánc
- 1 db 47 cm hosszú arany nyaklánc
- 1 db 49 cm hosszú női nyaklánc függeléssel
- 1 db 124 cm hosszú női óralánc
- 13 db arany karikagyűrű
- 1 db arany gyűrű
- 1 db arany gyűrű
- 1 db arany gyűrű üveg kővel
- 1 db törött arany gyűrű
- 1 db arany gyűrű kő nélkül
- 1 db női pecsétgyűrű
- 1 db zöldköves női gyűrű
- 1 pár fülbevaló kövekkel
- 1 pár fülbevaló opál kővel
- 1 pár fülbevaló kék kővel
- 1 pár fülbevaló piros és fehér kövekkel
- 6 db fülbevaló különböző kövekkel törött állapotban
- 1 db arany fényképtartó függeléssel
- 2 db fogkorona

532. Stark Dezső

- 1 db női aranygyűrű
- 1 db arany női gyűrű egy zöld és több apró kővel
- 1 db női arany gyűrű piros kővel

- 1 pár arany fülbevaló
- 1 pár női csavaros fülbevaló kövekkel
- 2 pár női arany fülbevaló kék kővel
- 1 db arany gyűrű kék kővel
- 1 db női pecsétgyűrű
- 1 db arany tisztí óralánc
- 1 db karkötő 19 cm hosszú két fejdíszítéssel
- 1 db Doxa karóra karkötővel
- 1 db karkötő piros szíjjal
- 1 db női arany zsebóra
- 1 db melltű
- 1 db arany nyaklánc 40 cm
- 1 db arany nyaklánc 55 cm hosszú
- 1 db karkötőlánc 16 cm hosszú arany lóherefüggeléssel
- 1 db fényképtartó

533. Fried Erzsébet

- Özv. Palcsó Bálintné
- 1 db arany női óralánc 180 cm
- 1 db férfi aranyóra dupla fedéllel
- 1 db arany férfi óralánc 54 cm
- 1 db arany női karkötő 18 cm
- 1 db arany nyaklánc lóhere függeléssel 53 cm hosszú
- 1 pár arany fülbevaló
- 1 db gyűrű kővel
- 1 db gyűrű hét kővel

534. Dr. Palcsó Bálintné

- Lukács István dr.
- 1 db 19 cm hosszú 2,5 cm arany karkötő
- 1 db 19 cm hosszú
- 1 cm széles arany karkötő
- 1 db női melltű aranyból egy nagy és nyolc kisebb kővel

535. Dr. Rótfeld Aranka

- 2 db női arany gyűrű kővel
- 1 db arany gyűrű ismeretlen kővel

- 1 db női arany karkötő csüngővel
18 cm női láncszemmel készült
melltű
- 1 db arany cigarettaszelence
8x6 cm
- 48 db arany használt fog
10 db arany új fognak való 2x2
nagyságban
536. Polyák Pálné
Grósz Erzsébet
- 1 db arany karikagyűrű
1 db arany pirosköves gyűrű
1 db arany fényképkeret
3 db arany pirosköves fülbevaló
1 db arany tisztilánc
4 db különböző arany függelék
537. Dunai Teréz
Fried Samu

Kisvárdra, 1944. évi május hó 9.

Mácza Béla sk.

községi főbíró

Az átadás alkalmával megjegyezzük, hogy az eszközölt összes javítások az átadás megtörténte előtt eszközöltettek. Az „fn” megjelölés arra vonatkozik, hogy a tárgyon a fémjel határozottan megállapítható nem volt, a „kétes” megjelölés azt jelenti, hogy a tárgy valószínűleg nem tekinthető aranyknak. Egyébként a leltár 1-540. t. sz. alatt felsorolt összes tárgyakat hiány nélkül

Átadtam:

Kisvárdra, 1944. június hó 10-én.*

Kézi Béla sk.

főjegyző

Mácza Béla sk.

főbíró

1 db pirosköves állítólag arany
gyűrűi

538. Weinberger Árpádné

1 db 3 tagu aranyhíd

535. Grünwald Viktorné

2 db pirosköves fülbevaló, arany

540. Ismeretlen, postán érkezett:

2 db arany férfi pecsétgyűrű

2 db arany fülbevaló fehér kövel

2 db arany egytagú fogkorona

1 db háromtagú fogkorona, illető-
leg fog

1 db karkötőlánc

1 db vékony női nyaklánc lakat
és kulcs csüngővel

1 db vékony férfi óralánc

1 db kövesgyűrű

Kézi Béla sk.

községi főjegyző h.

Átvettem:

Hatos László sk.

m. kir. pénzügyőri biztos

* SzSzBML. V. B. 347. 18/1944. i. sz.

3. sz.

Nyíregyházi m. kir. pénzügyigazgatóság

LELTÁROZÁSI JEGYZŐKÖNYV

készült: 1944. évi június hó 15-én Kisvárdra község házában a zsidóktól összeszedett órákról.

Jelen vannak:

a m. kir. pénzügyőrség:

Hatos László

m. kir. pénzügyőri biztos

1./ Grósz József

karkötőóra 1 db

2./ Nagy Zoltán

karkötőóra 3 db

3./ Mandel Benjámín

férfi zsebóra 1 db

karkötőóra 1 db

4./ Burger Samu

férfi zsebóra 1 db

5./ Schwartz Menyhértné

férfi zsebóra 1 db

6./ Heller Andor

Doxa zsebóra 1 db

7./ Leichth Béla

férfi Doxa zsebóra 1 db

8./ Schwartz Márton

férfi zsebóra 1 db

9./ Kepets Vilmos

férfi zsebóra 1 db

karkötőóra 1 db

10./ Ösztreicher Gyula

férfi zsebóra 2 db

karkötőóra 1 db

11./ Özv. Rósenwasser Sándorné

zsebóra 1 db

karkötőóra 1 db

12./ Löwy Hermann

férfi zsebóra 1 db

13./ Smilovits Dezső

férfi zsebóra 1 db

közigazgatási hatóság:

Kézi Béla adóügyi jegyző

Mácza Béla községi bíró

14./ Schwartz Mór

női karkötőóra 1 db

15./ Dr. Katona Sándor

férfi zsebóra 1 db

női karkötőóra 1 db

16./ Dr. Lukács István

karkötőóra 1 db

17./ Rósenbaum Lipót

Omega férfi karkötőóra 1 db

férfi zsebóra láncsal 1 db

267./ Dancinger Sámuel

zsebóra 2

268./ Mandel Hermanné

karóra 1

fém tartó 1

269./ Özv. Friedmann Ábrahámné

karóra 1

270./ Frenkel Mór

zsebóra 1

karóra 1

271./ Arató Marcell

karóra 3

női zsebóra 1

272./ Friedmann Dávid

férfi zsebóra 2

karóra 1

273./ Özv. Molnár Dezsőné

karóra 1

274./ Rostás Ignác		zsebóra	1
zsebóra	2	284./ Goldmann Hermann	
karóra	1	zsebóra	1
275./ Döge község		karóra	1
karóra	2	női karóra szíjjal	
zsebóra	1	285./ Rósenberg Éliásné	
276./ Szabolcsveresmart község		Doxa óra rossz állapotban	1
zsebóra	1	286./ Gettóban talált	
karóra	2	férfi zsebóra	1
277./ Fényeslitke község		287./ Jakabovits Adolf	
karóra	1	férfi zsebóra	1
278./ Weisz Ferenc		288./ Markovits Miklósné	
karóra	1	Doxa zsebóra rossz	1
279./ Grünfeld Zsigmond		289./ Gettóból behozott	
zsebóra	1	vekkeróra	14
280./ Biedermann Sándor		karóra	13
kristály hamutartó	1	zsebóra	40
férfi zsebóra	1	zsebóra szerkezet	1
281./ Dr. Palcsó Bálintné		290./ Csendőrség által földből	
karóra	1	kiásva:	
282./ Grósz Erzsébet		zsebóra	45
zsebóra	2	karóra	15
karóra	1	vekkeróra	35
283./ Stark Dezső			

1—290 t. a. felsorolt tárgyakat átadtuk, illetve átvettem:

Kisvárdra, 1944. évi június hó 15-én*

Kézi Béla sk. Mácza Béla sk.

közs. adóügyi községi bíró
jegyző

Hatos László
m. kir. pénzügyőri biztos

* SzSzBML. V. B. 347. 18/1944. i. sz.